

JISSD

JOURNAL OF INTEGRATION SOCIAL SCIENCES AND DEVELOPMENT

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

Vol. 3 No. 1 January - June 2023

ISSN : 2985-2137 (Online)

Journal of Integration Social Sciences and Development ปีที่ 3 ฉบับที่ 1

JISSD

ISSN: 2985-2137 (Online)

Journal of Integration Social Sciences and Development Vol. 3 No. 1

Journal of Integration Social Sciences and Development

สำนักงาน รดาเทรนนิง แอนด์ ดีเวลลอปเมนต์

307/5 หมู่ 9 ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000

โทร 093-3635858, E-mail: ajisd2435@gmail.com

เจ้าของ: สำนักงาน รดาเทรนนิง แอนด์ ดีเวลลอปเมนต์ 307/5 หมู่ 9 ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น 40000

บรรณาธิการ:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธรดา แพงไทย วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต

ผู้ช่วยบรรณาธิการ:

อาจารย์ วิยะดา วรรณพันธ์

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี

กองบรรณาธิการ:

รองศาสตราจารย์ ดร.พิชัยรัฐ ห่มนึ่ง

วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต

รองศาสตราจารย์ ศรดา ชัยสุวรรณ

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร ไทยมา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต สว่างคำ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เริ่มศรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ ถิ่นเวียงทอง

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณธิดา ยลวิลาศ

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ดร.สภัทรศักดิ์ คำสามารถ

มหาวิทยาลัยธนบุรี

กำหนดออกเผยแพร่วารสาร:

Journal of Integration Social Sciences and Development มีกำหนดการเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ
ดังนี้

- ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน

- ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

การส่งบทความพิจารณาตีพิมพ์:

ผู้เขียนเตรียมต้นฉบับบทความตามเกณฑ์เงื่อนไขของวารสารและส่งในระบบที่เว็บไซต์วารสาร <https://so15.tci-thaijo.org/index.php/JISSD/index> เปิดรับพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ตลอดทั้งปี

จุดมุ่งหมายและขอบเขต (Aim and Scope)

Journal of Integration Social Sciences and Development ISSN : 2985-2137 (Online) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการ ในสาขาที่เกี่ยวข้องด้านสังคมศาสตร์ ได้แก่ สาขารัฐศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการ สาขาศึกษาศาสตร์ และรวมถึงสหวิทยาการเชิงประยุกต์ด้านสังคมศาสตร์ ปีละ 2 ฉบับ โดยทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ทั้งนี้จะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์บทความและผู้นิพนธ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความเช่นเดียวกัน (Double-Blind Peer Review) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสาร

- 1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับด้านสังคมศาสตร์ และรวมถึงสหวิทยาการเชิงประยุกต์ด้านสังคมศาสตร์
- 2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจัยหรือเสนอแนวคิดใหม่

บทบรรณาธิการแถลง

Journal of Integration Social Sciences and Development ฉบับนี้เป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2566) ทั้งนี้ทางกองบรรณาธิการยินดีเป็นสื่อกลาง สำหรับนักวิจัย นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาทุกท่าน ที่ประสงค์จะตีพิมพ์เผยแพร่บทความของท่าน ซึ่งจะต้องผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์อย่างเข้มข้น จำนวน 2 ท่าน จึงกล่าวได้ว่า บทความที่ทางวารสารได้เผยแพร่ไปนั้น มีมาตรฐานทางวิชาการ

ดิฉันในฐานะบรรณาธิการวารสาร จึงขอขอบคุณท่านผู้มีส่วนในการสร้างงานวิชาการเหล่านี้ นับตั้งแต่เจ้าของผลงาน ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกองบรรณาธิการ วารสารนี้ยังคงเป็นแหล่งรองรับผลงานดีๆ ที่สร้างสรรค์เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาในประเด็นที่เกี่ยวข้องทางวิชาการแก่นักวิชาการ และประชาชนผู้สนใจโดยทั่วไป เพื่อเป็นประโยชน์แก่แวดวงวิชาการต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธรดา แพงไทย

บรรณาธิการ Journal of Integration Social Sciences and Development

สารบัญ

บทความวิจัย

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สหวิทยาเขตบัวบาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู อาทิตย์ สีพาลา, อติศร บุญศรีเมือง	1-12
การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ณัฐพงศ์ ถินนาเวียง	13-24
การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พินิจนันท์ ชลเทพ	25-36
ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม สุทธิรักษ์ ประจงกุล	37-46
ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต ศิริพร ชินนะ	47-56

Learning Management in The New Way of Life Bua Ban Campus Secondary Educational Service Area Office, Loei Nongbualamphu

Artid Seepala^{1*} and Ardisorn Bunsreemuaeng¹

¹Pitchayabundit College, Thailand

*Corresponding author. E-mail: artidpianobest@gmail.com

ABSTRACT

The objective of independent study were 1) to study condition and problems on learning administration and management in new base period for the way of life of Buaban multi-campus under the office of Loei-Nongbualamphu secondary educational service area and 2) to compare on learning administration and management in new base period for the way of life of Buaban campus under the office of Loei-Nongbualamphu secondary educational service area by dividing on working experiences, position and education. the samples were 198 persons from administrators and teachers in academies of Buaban multi-campus under the office of Loei-Nongbualamphu secondary educational service area by using the table of Krejcie & Morgan and stratify sampling. the instruments using for data collecting were the 5 rating scales questionnaires with the confidence 0.90 the statistics using for data analysis included percentage, mean and standard deviation. The hypothesis testing used t-test (One-way ANOVA). The results of the study found that 1) Learning management in the era of the new way of life, Buaban Campus. Overall, it is at a high level. Arranged in descending order as follows: evaluation aspect in new way of life-based education, teaching and learning management aspect, curriculum administration aspect, listening to student voices reflected from teachers, parents and communities, and development aspect teacher. 2) The results of the comparison of learning management approaches in the era of the new lifestyle base of the Saha Buaban Campus found that overall and each aspect, classified according to work position. Overall, there is no difference.

Keywords: Management, Learning Management, New Way of Life Era

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สหวิทยาเขตบัวบาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

อาทิตย์ สีพาลา^{1*} และ อติศร บุญศรีเมือง¹

¹วิทยาลัยพินิจบัณฑิต ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: artidpianobest@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู 2) เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบัวบาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 198 คน โดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการรับฟังเสียงนักเรียนสะท้อนจากครูผู้ปกครองและชุมชน ด้านการพัฒนาครู 2) ผลการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหาร, การจัดการเรียนรู้, ยุคฐานวิถีชีวิตใหม่

© 2023 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการปลูกฝังแนวความคิด ค่านิยม ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรด้วยการให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสทางการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับพัฒนาคนไทยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปี พ.ศ. 2563 ด้วยสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นสถานการณ์อันตรายทั่วโลกมีคนติดเชื้อเป็นจำนวนกว่าสองล้านคนและมีผู้เสียชีวิตมากกว่าหนึ่งแสนสองหมื่นคน (กรมควบคุมโรคติดต่อ, 2563) เพื่อป้องกันและลดอัตราการเพิ่มผู้ป่วยทั่วโลกจึงรณรงค์ใช้มาตรการเพิ่มระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) (คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมหาวิทยาลัยมหิดล, 2563) การปิดสถานที่รวมตัวทางสังคม รวมถึงการประกาศงดเว้นการเดินทางในพื้นที่เสี่ยงต่อการติดโรค งดการรวมตัวในสถานที่สาธารณะ และขอให้ประชาชนอยู่ภายในบ้านพักอาศัยของตนเอง ตามมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

โรงเรียนจึงถือเป็นสถานที่รวมตัวทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีความเสี่ยงสูงมากในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วยผู้คนจำนวนมาก ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้ดูแลนักเรียน และผู้ปกครอง อยู่รวมกันจึงมีความเสี่ยงต่อการ

แพร่กระจายของเชื้อไวรัสได้ง่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้โรงเรียนต้องเร่งปิดภาคเรียนตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป (ศธ. 360 องค์ฯ, 2563) และชะลอการเปิดภาคเรียนใหม่เป็นวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2563 กรมเห็นชอบปรับเปิดภาคเรียนแรก ให้สถานศึกษาเลื่อนเปิดเทอม ทำให้ระบบการศึกษาต้องเตรียมพร้อมและปรับตัวเพื่อทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนในระบบการศึกษาไม่ขาดช่วงตามสถานการณ์ โดยมีกาเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนทางไกลหรือการเรียนการสอนออนไลน์จึงเป็นทางเลือกหนึ่ง (มติชนออนไลน์, 2563) ที่ตอบสนองกับมาตรการเพิ่มระยะห่างทางสังคมและด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Matthews & Schrum, 2003) เทคโนโลยีการสอนออนไลน์และแอปพลิเคชันทางการศึกษาต่างๆ (Chen, Sivo, Seilhamer, Sugar, & Mao, 2013)เนื่องจากช่วงสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถานศึกษาได้มีการจัดการเรียนการสอนทางไกล หรือ การเรียนการสอนออนไลน์ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนใหญ่ประสบสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน ประกอบไปด้วย 5 ด้าน (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563) ดังนี้ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ 100 เปอร์เซ็นต์ การเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ (On Site) การเรียนการสอนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์ บทเรียนได้รับการออกแบบให้ผู้เรียนค้นหาเนื้อหาได้ง่ายและตรงตามความต้องการของนักเรียน การให้ข้อมูลป้อนกลับหรือให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นที่เอื้อให้ผู้เรียนได้มีทักษะการวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน 2) ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การให้น้ำหนักกับการปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างการเรียนรู้ของครูและนักเรียนมากกว่าจำนวนชั่วโมงที่นักเรียนอยู่ในห้องเรียนหรือเรียนผ่านออนไลน์ ให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ให้น้ำหนักกับการประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา การประเมินผลใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และมุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาครู หมายถึง การพัฒนาครูจากผู้สอนไปเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ พัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสังคมปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน และครู PLCอย่างต่อเนื่องและนำผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ 4) ด้านบริหารหลักสูตร หมายถึง การวางแผนในการทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน การมีส่วนร่วมของหน่วยงานทุกภาคส่วนในการออกแบบหลักสูตร และระบบโครงสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน 5) ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ได้เสนอความคิดเห็น การเคารพความคิดเห็นและความแตกต่างของบุคคลอื่น รับฟังข้อเสนอแนะของครูผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาดำเนินการแก้ปัญหาจากการเปิดโอกาสให้ให้แสดงความคิดเห็น

จากวิกฤตการณ์สถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มคลี่คลายลงนั้น “ความปกติใหม่” หรือ “New Normal” ที่จะตามมาภาคการศึกษาเป็นอีกภาคส่วนหนึ่งที่เกิดการปรับตัวครั้งใหญ่ทั่วโลกและในประเทศไทย โดยเฉพาะการปิดโรงเรียนที่ทำให้ทั้งภาคนโยบาย โรงเรียน ครู และนักเรียนต้องหันมาใช้ในการเรียนการสอนทางไกลอย่างเร่งด่วน เมื่อคำนึงถึงต้นทุนที่สูงมากในการเปลี่ยนไปสู่การเรียนทางไกลด้วยเทคโนโลยีผลลัพธ์เชิงคุณภาพและความเสมอภาคที่ไม่ชัดเจนเมื่อสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ยุติลง ระบบการศึกษาจะกลับสู่การจัดการเรียนในโรงเรียนเป็นหลัก ส่วนการเรียนทางไกลด้วยเทคโนโลยีจะเป็นเพียงทางเลือกที่ถูกนำมาใช้ในบางสถานการณ์กับนักเรียนแค่บางกลุ่มและในบางพื้นที่แต่จะยังไม่ใช่ความปกติใหม่ของการศึกษาไทยในอนาคต “ความปกติใหม่” ของภาคการศึกษาไทย ควรเป็นการให้น้ำหนักแบบใหม่เพื่อจัดการปัญหาเดิม ปรากฏการณ์สถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ทำให้นักเรียนไม่ได้ไปโรงเรียน ครูจัดการเรียนการสอนไม่ได้ที่ผ่านทำให้เกิดความตระหนักรู้ถึงสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นแท้จริงต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เราควรใช้ความตระหนักที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์นี้ออกแบบอนาคตของการศึกษาไทยโดยให้น้ำหนักกับสิ่งที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าเงื่อนไขที่ถูกกำหนดขึ้น เพื่อตอบสนองการสร้างความคิดใหม่ที่สามารถทำได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรมหาศาลเพียงอาศัยการปรับมุมมองของผู้กำหนดนโยบายปรับกระบวนการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ รวมถึงถอดบทเรียนองค์ความรู้จากทั้งในประเทศและต่างประเทศ

เนื่องจากสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบโดยตรงกับการศึกษา เมื่อเป็นอย่างนี้ประเทศจะพัฒนาต่อไปในอนาคตได้อย่างไร เราควรจะใช้เทคโนโลยีตัวไหนในการออกแบบการสอน การจัดทำสื่อการสอน การพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ให้ประสานสอดคล้องกันและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างกัน จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้และแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนในวิทยาเขตบัวบาน เพื่อนำไปพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ให้มีความพร้อมทั้งกับสังคมปัจจุบัน และสอดคล้องกับอนาคตรวมทั้งช่วยส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
2. เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2565 จำนวน 198 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2565 จำนวน 198 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 21 คน ครูผู้สอน 177 คน และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยใช้ขนาดสถานศึกษา เป็นชั้นในการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเปิดตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 198 คน

1.2.2 สุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้นตามสัดส่วน ทำการสุ่มจากแต่ละชั้นด้วยการสุ่มอย่างง่าย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มี 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ 2) ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบวิถีชีวิตใหม่ จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านการพัฒนาครู จำนวน 4 ข้อ 4) ด้านการบริหารหลักสูตร จำนวน 3 ข้อ 5) ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน จำนวน 4 ข้อ รวมจำนวน 22 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งระดับการปฏิบัติเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยการศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

3.2 สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objective Congruence) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มาใช้เป็นคำถามในแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าเห็นว่า สอดคล้อง ให้คะแนน +1

ถ้าเห็นว่า ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ถ้าเห็นว่า ไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย์หนองบัวลำภู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.5 นำแบบสอบถามที่วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ .906

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยพณิชยการถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย์หนองบัวลำภู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 198 ชุดและกำหนดให้ส่งแบบสอบถามคืนภายใน 4 สัปดาห์

4.2 ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 198 ชุด นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย์หนองบัวลำภู วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

4.51-5.00 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ระดับน้อยที่สุด

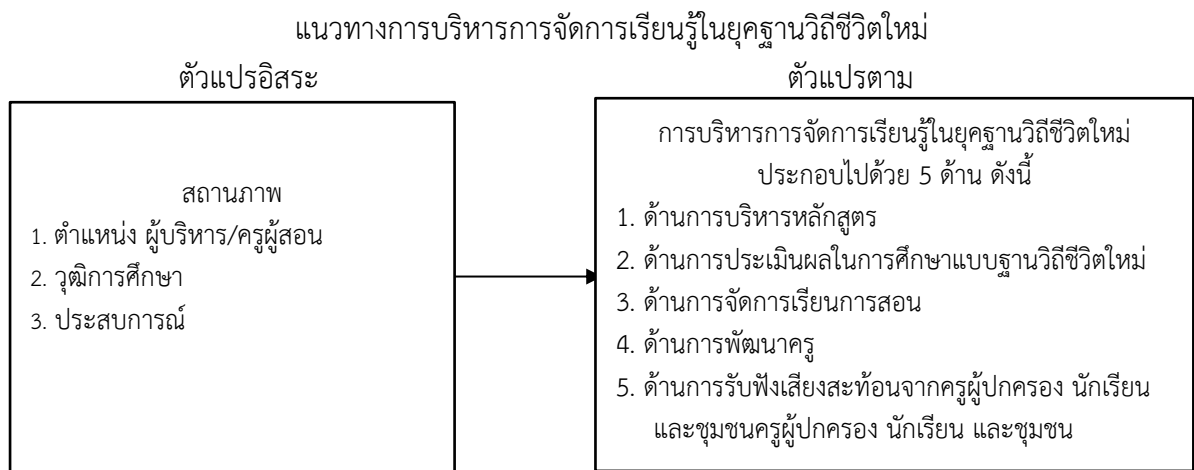
5.3 เปรียบเทียบข้อมูลทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย์หนองบัวลำภู จำแนกตามประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยการทดสอบค่าที่ t-test แบบ Independent Samples

5.4 วิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย์หนองบัวลำภู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

5.4 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปตารางประกอบบรรยาย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่และแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครู และด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.57	.57	มาก
2. การประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่	3.61	.44	มาก
3. ด้านการพัฒนาครู	3.43	.46	ปานกลาง
4. ด้านการบริหารหลักสูตร	3.49	.47	ปานกลาง
5. ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน	3.49	.68	ปานกลาง
รวม	3.52	.31	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 3.57) ,การประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่($\bar{x}$ = 3.61) อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาครู ($\bar{X}$ = 3.43) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X}$ = 3.49) และด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ($\bar{X}$ = 3.49) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	ผู้บริหาร (n = 9)		ครูผู้สอน (n = 83)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.68	0.41	3.55	0.59	1.06	0.28
2. การประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่	3.57	0.31	3.62	0.46	0.51	0.60
3. ด้านการพัฒนาครู	3.48	0.49	3.42	0.46	0.61	0.53
4. ด้านการบริหารหลักสูตร	3.47	0.37	4.49	0.48	0.23	0.81
5. ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน	3.86	0.48	4.44	0.68	3.69*	0.01
โดยรวม	3.61	0.23	3.51	0.32	1.55	0.12

หมายเหตุ: *p ≤ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่	ปริญญาตรี (n = 60)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 32)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.51	0.56	3.71	0.57	0.21	0.33
2. ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่	3.55	0.36	3.81	0.58	0.30*	0.04
3. ด้านการพัฒนาครู	3.45	0.43	3.38	0.54	0.81	0.41
4. ด้านการบริหารหลักสูตร	3.47	0.42	3.54	0.59	0.91	0.36
5. ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน	3.37	0.61	3.85	0.73	0.42**	0.00
โดยรวม	3.47	0.29	3.66	0.35	0.34*	0.01

หมายเหตุ: *p ≤ .05

จากตารางที่ 3 การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	1.54	2.00	0.77	2.36	.096
ภายในกลุ่ม	63.52	195	0.32		
รวม	65.06	197			
2. การประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่					
ระหว่างกลุ่ม	3.70	2	1.85	10.08**	.000
ภายในกลุ่ม	35.78	195	184		
รวม	39.48	197			
3. ด้านการพัฒนาครู					
ระหว่างกลุ่ม	0.36	2	0.18	0.84	.433
ภายในกลุ่ม	42.28	195	0.21		
รวม	42.64	197			
4. ด้านการบริหารหลักสูตร					
ระหว่างกลุ่ม	0.12	2	0.62	2.27	.763
ภายในกลุ่ม	44.47	195	228		
รวม	44.60	197			
5. ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและ ชุมชน					
ระหว่างกลุ่ม	11.32	2	5.66	13.80**	0.000
ภายในกลุ่ม	79.99	195	0.41		
รวม	91.31	197			
ระหว่างกลุ่ม	1.54	2	5.66	13.80**	0.000
ภายในกลุ่ม	18.59	195	0.95		
รวม	20.13	197			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำแนกตามประสบการณ์โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครูและ ด้านการบริหารหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน การประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพบความแตกต่างจึงนำมาทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ ดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวม

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่	ประสบการณ์ทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ประสบการณ์ทำงาน		
			ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11 ขึ้นไป
โดยรวม			3.57	3.45	3.66
	ต่ำกว่า 5 ปี	3.57	-	-	-
	5-10 ปี	3.45	-	-	0.001**
	11 ขึ้นไป	3.66	-	0.001**	-

หมายเหตุ: **p=0.01, *p=0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี และ 11 ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู การประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่	ประสบการณ์ทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ประสบการณ์ทำงาน		
			ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11 ขึ้นไป
การศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่			3.52	3.54	3.61
	ต่ำกว่า 5 ปี	3.52	-	-	0.006*
	5-10 ปี	3.54	-	-	0.000**
	11 ขึ้นไป	3.61	-	0.000**	-

หมายเหตุ: **p=0.01, *p=0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ โดยรวมพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และ 11 ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.001 และ 0.05

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่	ประสบการณ์ทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ประสบการณ์ทำงาน		
			ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11 ขึ้นไป
ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน			3.80	3.31	3.49
	ต่ำกว่า 5 ปี	3.80	-	0.002*	-
	5-10 ปี	3.31	0.002*	-	0.000**
	11 ขึ้นไป	3.49	-	0.000**	-

หมายเหตุ: **p=0.01, *p=0.05

จากตารางที่ 7 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนโดยรวมพบว่าผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และ 11 ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.001 และ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่วิทยาเขตบัวบาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับมากไปน้อยดังนี้ ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารหลักสูตรด้านการรับฟังเสียงนักเรียนสะท้อนจากครูผู้ปกครองและชุมชน ด้านการ พัฒนาครู ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความเห็นว่าการประเมินผลในการศึกษาแบบ ฐานวิถีชีวิต ใหม่ เป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอย่างยิ่งและทำให้ องค์การมีความก้าวหน้าและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกด้านอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิชราภรณ์ ดวงชื่น (2563) ได้กล่าวว่า ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่มีการเปลี่ยนแปลงและพบ สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารหลักสูตรมีสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุค ฐานวิถีชีวิตใหม่มากที่สุด

ผลการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่ แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการรับฟังเสียงสะท้อนจากทุกระดับ ครู ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ที่จะช่วยให้โรงเรียนและครูประสบความสำเร็จในการ บริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ญัฐพัชร์ บุญเกตุ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหาร การจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัยเขต 2 พบว่า การรับฟังเสียงของทุกภาคส่วนในการกำหนดนโยบายและแผนการจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพมากที่สุดผู้บริหารสถานศึกษา ครู พ่อแม่ ชุมชน รวมถึงนักเรียน ควรมีการพูดคุยกัน จะต้องมีการรับ ฟังความคิดเห็นของหลายฝ่ายเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เมื่อรับฟังข้อเสนอแนะและนำไปสู่การแก้ไข้ปัญหา ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูทำหน้าที่ในการวัดผลและประเมินผลด้วยความยุติธรรม เข้าใจระเบียบ นำผลการประเมินมาใช้ในการ ปรับปรุงการเรียนการสอน โดยนำมาบูรณาการการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนเกิด การพัฒนาในด้านต่างๆ มีกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดพัฒนาการเป็นไปตามเป้าหมายสูงสุดตามที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ พระมหาชนะชัย มงคล, พระครูโอภาสชนทกิตต์ และพระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฒโน (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนว ทางการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวงตามหลักจักร 4 ยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แสดงถึงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

ผลการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครูและ ด้านการบริหารหลักสูตรไม่ แตกต่างกัน ส่วน ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน การประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิต ใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ทำงานมีความสำคัญต่อการการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ในสถานศึกษาซึ่ง การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease

2019: COVID-19) ทำให้เกิดการปรับตัวเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ ดังนั้นความรู้ประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การปรับตัวจึงมีความสำคัญสอดคล้องกับ วิทยา วาโย, อภิรติ เจริญกุล, ฉัตรสุตา กานกายนต์, และ จรรยา คนใหญ่ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ทำให้เกิดการปรับตัวเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ จึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้การเรียนรู้เกิดความต่อเนื่อง การเรียนการสอนแบบออนไลน์มีองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและการประเมินผล รูปแบบการเรียนการสอนมีหลากหลายวิธี ที่ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ การพิจารณาองค์ประกอบและรูปแบบที่สอดคล้องเหมาะสมกับลักษณะวิชา และบริบทของผู้เรียนนำไปสู่การประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

สรุปผลการวิจัย

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่วิทยาเขตบัวบาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับมากไปน้อยดังนี้ ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารหลักสูตรด้านการรับฟังเสียงนักเรียนสะท้อนจากครูผู้ปกครองและชุมชน ด้านการพัฒนาครู

ผลการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่วิทยาเขตบัวบาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งเป็นผลดีที่องค์กรให้ความสำคัญกับด้านนี้พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุน การประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ให้มีความหลากหลายและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรสถานศึกษา

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาครูมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารควรส่งเสริมและกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนทำกิจกรรมต่างๆอย่างเต็มความสามารถและวิเคราะห์ความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาและเข้าใจพฤติกรรมของความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาทำการวิจัยด้านการพัฒนาครู ซึ่งเป็นกำลังหลักในการพัฒนาการศึกษาของประเทศชาติต่อไป

2.2 ควรศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา และความต่างระหว่างบุคคล ของครูภายในวิทยาเขตบัวบาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เพื่อพัฒนาองค์กรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมโรคติดต่อ. (2563). รายงานประจำปี 2563. สืบค้นจาก <https://ddc.moph.go.th/uploads/ckeditor2//files/รายงานประจำปี2563.pdf>.

- คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมหาวิทยาลัยมหิดล. (2563). รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2563. สืบค้นจาก <https://www.rama.mahidol.ac.th/cme/th/result63>.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- ณัฐพัชร์ บุญเกตุ. (2564). การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(8), 69-80.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- พระมหาชนะชัย มงคลโล, พระครูโอภาสสนทกิตติ์ และพระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฺฒโน. (2565). แนวทางการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวงตามหลักจักร 4 ยุคฐานวิถีชีวิตใหม่จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 9(2), 34-44.
- พัชรารณณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษา รับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. วารสารศิลปการจัดการ, 4(3), 783-795
- มติชนออนไลน์. (2563). ครม.เห็นชอบปรับเปิดภาคเรียนแรก ให้สถานศึกษาเลื่อนเปิดเทอม 1 ก.ค.. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/politics/news_2127445.
- วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญกุล, ฉัตรสุดา กานกายนต์ และจรรยา คนใหญ่. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9 : วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม, 14(34), 285-298.
- ศธ. 360 องศา. (2563). ศธ.สั่งสถานศึกษาทั่วประเทศทั้งรัฐและเอกชน ปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ ป้องกันการแพร่ระบาดโควิด-19. สืบค้นจาก <https://moe360.blog/2020/03/17/ศธ-สั่งสถานศึกษาทั่วประเทศ/>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. (2565). ข้อมูลบุคลากร 2565. สืบค้นจาก <https://web.sesao19.go.th/web/?cat=1>.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2554). แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Breslow, L., Pritchard, D., DeBoer, J., Stump, G., Ho, A., & Seaton, D. (2013). Studying Learning in the Worldwide Classroom Research into edX's First MOOC. Research & Practice in Assessment, 8(summer), 13-25.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Education and Psychological Measurement, 30(3), 607-610
- Matthews, D., & Schrum, L. (2003). High-speed Internet use and academic gratifications in the college residence. Internet and Higher Education, 6(2), 125-144.

Conflict Management among School Administrators under the Secondary Educational Service Area Office, Nong Khai

Nuttapong Thinnawieng^{1*}

¹Pitchayabundit College, Thailand

*Corresponding author. E-mail: lynamic@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study conflict management among school administrators, and 2) to compare conflict management among school administrators under The Secondary Educational Service Area Office Nong Khai, based on position, work experience, and educational levels. The sample consisted of 291 individuals including administrators and teachers under The Secondary Educational Service Area Office Nong Khai, selected using the Krejcie & Morgan table and employing stratified sampling. The research utilized 5-point rating scale questionnaires with a confidence level of 0.97. Hypothesis testing included t-tests (Independent Samples) and F-tests (One-Way ANOVA), with post hoc testing using Scheffe's method. The results of the study were as follows: 1) Overall, conflict management among school administrators under The Secondary Educational Service Area Office Nong Khai was at a high level. Among various aspects, accommodation exhibited the highest level. 2) Overall, academic administrators and teachers exhibited differences in their approach to conflict management under The Secondary Educational Service Area Office Nong Khai based on position and work experience, showing statistical significance at the .01 level. However, there were no significant differences observed based on educational levels.

Keywords: Administration, Conflict, Educational Institution Administrators

การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

ณัฐพงศ์ ถิ่นนาเวียง^{1*}

¹วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: lynamic@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) เปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำนวน 291 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการยอมให้ และ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหาร, ความขัดแย้ง, ผู้บริหารสถานศึกษา

© 2023 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

มนุษย์เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสังคม เพราะการพัฒนาโลก สังคม และองค์กรย่อมต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลในการขับเคลื่อนให้เกิดความก้าวหน้า ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับการบริหารบุคคลย่อมมีความพร้อมในการพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว เพราะการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ สร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน ผ่านการสื่อสารกันในองค์กร บนความหลากหลายทางความคิด ด้วยทัศนคติและมุมมองในการทำงานที่แตกต่างย่อมเกิดความขัดแย้งในองค์กรขึ้นได้ ซึ่งความขัดแย้งของบุคคลในองค์กรนั้นย่อมลดทอนประสิทธิภาพในการจัดการ เพราะความขัดแย้งเป็นพฤติกรรมที่ต้องกรดยับยั้งแนวคิดระหว่าง 2 ฝ่าย ที่มีความคิดเห็นต่างกัน ความขัดแย้งเป็นการต่อสู้กัน หรือการแข่งขันกันระหว่างความคิด ความสนใจ หรือผลประโยชน์ มุมมองค่านิยม แนวทาง ความชอบ อำนาจ สถานภาพ ทรัพยากร ซึ่งความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นในตัวใครคนใดคนหนึ่งหรือขัดแย้งกับคนอื่นซึ่งระหว่างคนใดคนหนึ่งกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือหลายๆ กลุ่ม (วันชัย วัฒนศัพท์ และรัตนภรณ์วัฒนศัพท์, 2552)

ในองค์กรทุกแห่งหรือในกลุ่มบุคคลทุกกลุ่ม ย่อมมีความขัดแย้งเกิดขึ้นเป็นเรื่องธรรมดา การเกิดความคิดเห็นหรือการปฏิบัติไม่ตรงกันระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่ม และพยายามให้ฝ่ายของตนเป็นฝ่ายชนะ ความพยายามนี้อาจกระทำโดยเปิดเผยหรือกระทำโดยนัยโดยไม่ทำอะไร (สมคิด บางโม, 2562) การบริหารความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ พร้อมทั้งจะเผชิญ ความขัดแย้ง และพลิกวิกฤตนั้นให้เป็นโอกาสในการนำพาองค์กร ไปสู่เป้าหมาย การบริหารความขัดแย้งในโลกปัจจุบันที่ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งวิถีการดำรงชีวิต ลักษณะ การแสดงออกของพฤติกรรม ทัศนคติ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อันนำมาซึ่งความหลากหลายของบุคคล อันเนื่องมาจาก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

(ชัยยนต์เพาพาน, 2559) ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์กร และบุคลากรในหลายด้าน ซึ่งเป็นปัจจัย ที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง โดยเฉพาะ ในสถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีความหลากหลาย และความแตกต่างระหว่างบุคคลสูง จึงเป็นความท้าทายของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 จะต้องบริหารความขัดแย้ง โดยนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่องค์กรเพื่อการบรรลุเป้าหมาย (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2553)

สถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญทางสังคมที่มีบุคคลมาอยู่ร่วมกันเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนเป็นจำนวนมาก โดยการอยู่ร่วมกันนี้ย่อมมีความแตกต่างระหว่างบุคคลในหลายๆ ด้าน เช่น บุคลิกภาพ ค่านิยม ตำแหน่ง อายุ การรับรู้ รวมไปถึง พฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อให้บรรลุความต้องการหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ของทั้งตัวบุคคลและองค์กร ซึ่งเป้าหมายของการจัดการศึกษาของประเทศไทยมีจุดประสงค์ คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ เป็นคนดีของสังคม และเก่ง ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาของประเทศไทยต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกายสติปัญญา จิตใจ มีความรู้ ควบคู่คุณธรรม มีวัฒนธรรมและมีจริยธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง ปกติและมีความสุข ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่มีผลอย่างยิ่งต่อการศึกษาอย่างมีคุณภาพ คือ การสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่เอื้อต่อการ เรียนรู้โดยบรรยากาศที่สำคัญประการหนึ่งคือบรรยากาศในเรื่องของความขัดแย้ง ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อบรรยากาศที่เป็นใน เทศทางบวกหรือลบของโรงเรียน ซึ่งเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา (วันชัย วัฒนศัพท์ และรัตนภรณ์วัฒนศัพท์, 2552) การบริหารความ ขัดแย้งคนส่วนใหญ่มักมีความคิดในเรื่องของการบริหารความขัดแย้งในทางลบเราควรศึกษาให้ถ่องแท้ในเรื่องของการบริหาร ความขัดแย้งในรูปแบบพฤติกรรมเมื่อคนเผชิญกับความขัดแย้ง ซึ่งแนวทางการบริหารความขัดแย้งสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ หรือวิธีในการบริหารของผู้บริหารในองค์กรนั้นๆ โดยการบริหารความขัดแย้งตามกรอบแนวคิดของ (Thomas, K. W., 2008) ได้แบ่งวิธีการในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น 5 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านการเอาชนะ (Competition) 2) ด้านความร่วมมือ (Collaboration) 3) ด้านการประนีประนอม (Compromising) 4) ด้านการหลีกเลี่ยง (Avoiding) และ 5) ด้านการยอมให้ (Accommodation)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ประกอบด้วย โรงเรียนในจังหวัดหนองคาย มีทั้งหมด 31 โรงเรียน มีครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 1,208 คน โรงเรียนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มีหลากหลายโรงเรียนทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาก็ต่างเป็นคนหลากหลายพื้นที่กัน มีค่านิยม ความเชื่อ ความคิด และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จาก ความแตกต่างที่เกิดขึ้นอันนำมาซึ่งการแข่งขันเพื่อเอาชนะ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กับปัญหาที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งและส่งผลต่อ สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้วางแผนทางขับเคลื่อนสถานศึกษาตามทิศทางของนโยบายที่กำหนดไว้ จะต้องมีการบริหารจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์ เหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์ พร้อมทั้งเปลี่ยนความขัดแย้ง ที่เกิดขึ้นให้เป็นโอกาสเพื่อสร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน เกิดความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมอยู่เสมอ โดยการ สร้างความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรมีความก้าวหน้าส่งผลต่อคุณภาพการ จัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย, 2565)

จากความสำคัญและปัญหาผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ซึ่งเป็นสังคมทางการศึกษาที่มีโครงสร้างขนาดใหญ่ และมีความแตกต่างของบุคลากร อย่างชัดเจน เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ อันจะส่งผลต่อการ จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองคาย จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำนวน 31 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,143 คน รวมทั้งสิ้น 1,208 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ปีการศึกษา 2565 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Mogan, 1970 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำนวน 291 คน จาก 31 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ใช้สถานศึกษาเป็นชั้นกำหนดกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษาโดยใช้สัดส่วน และสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากรายชื่อกลุ่มตัวอย่างให้ครบตามจำนวนที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - List) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการเอาชนะ 2. ด้านความร่วมมือ 3. ด้านการประนีประนอม 4. ด้านการหลีกเลี่ยง และ 5. ด้านการยอมให้ นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 สร้างแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิดในการวิจัย

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจน ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ โดยประเมินความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งทุกข้อเท่ากับ 1

3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.7 นำข้อมูลการทดลองใช้แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมาย เวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน เสร็จแล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

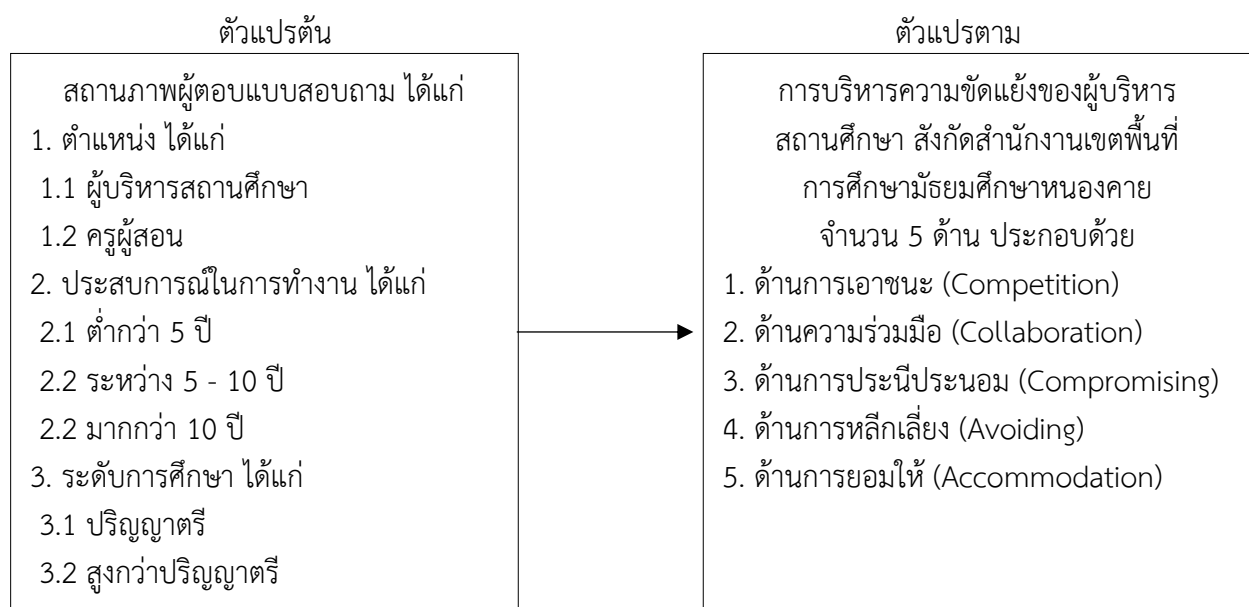
5.2 ข้อมูลการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 การเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตาม ตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

5.4 การเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จากการศึกษาแนวคิดของ March and Herbert (2015), Blake and Mouton (1964), Filley (1975), Howat and London (1980), Thomas, K. W. (2008), เสริมศักดิ์ วิชาภรณ์ (2540) และวิจิตร วรุตบางกูร (2546) และนำมาสรุปองค์ประกอบของการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการเอาชนะ 2. ด้านความร่วมมือ 3. ด้านการประนีประนอม 4. ด้านการหลีกเลี่ยง 5. ด้านการยอมให้ และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมและรายด้าน

การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเอาชนะ (Competition)	3.59	0.53	มาก
2. ด้านความร่วมมือ (Collaboration)	3.63	0.53	มาก
3. ด้านการประนีประนอม (Compromising)	3.58	0.56	มาก
4. ด้านการหลีกเลี่ยง (Avoiding)	3.52	0.61	มาก
5. ด้านการยอมให้ (Accommodation)	3.67	0.52	มาก
รวม	3.60	0.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการยอมให้ (Accommodation) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) รองลงมา คือ ด้านความร่วมมือ (Collaboration) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ด้านการเอาชนะ (Competition) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) และด้านการประนีประนอม (Compromising) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการหลีกเลี่ยง (Avoiding) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามตำแหน่ง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา (n = 31)		ครูผู้สอน (n = 260)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเอาชนะ (Competition)	3.22	0.44	3.63	0.52	-4.292**	.000
2. ด้านความร่วมมือ (Collaboration)	3.33	0.37	3.67	0.53	-3.484**	.001
3. ด้านการประนีประนอม (Compromising)	3.25	0.41	3.62	0.57	-3.505**	.001
4. ด้านการหลีกเลี่ยง (Avoiding)	3.10	0.49	3.57	0.60	-4.174**	.000
5. ด้านการยอมให้ (Accommodation)	3.38	0.44	3.71	0.52	-3.342**	.001
โดยภาพรวม	3.26	0.37	3.64	0.49	-4.195**	.000

หมายเหตุ: **p ≤ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการเอาชนะ (Competition)					
ระหว่างกลุ่ม	3.556	2	1.778	6.681**	.001
ภายในกลุ่ม	76.649	288	.266		
รวม	80.206	290			
2. ด้านความร่วมมือ (Collaboration)					
ระหว่างกลุ่ม	3.601	2	1.801	6.735**	.001
ภายในกลุ่ม	76.993	288	.267		
รวม	80.594	290			
3. ด้านการประนีประนอม (Compromising)					
ระหว่างกลุ่ม	3.134	2	1.567	5.078**	.007
ภายในกลุ่ม	88.874	288	.309		
รวม	92.007	290			
4. ด้านการหลีกเลี่ยง (Avoiding)					
ระหว่างกลุ่ม	2.180	2	1.090	2.974	.053
ภายในกลุ่ม	105.552	288	.367		
รวม	107.732	290			
5. ด้านการยอมให้ (Accommodation)					
ระหว่างกลุ่ม	8.812	2	4.406	18.046**	.000
ภายในกลุ่ม	70.314	288	.244		
รวม	79.126	290			
โดยภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	3.514	2	1.757	7.449**	.001
ภายในกลุ่ม	67.936	288	.236		
รวม	71.450	290			

หมายเหตุ: ** $p \leq .01$

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเอาชนะ (Competition) ด้านความร่วมมือ (Collaboration) ด้านการประนีประนอม (Compromising) และด้านการยอมให้ (Accommodation) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านด้านการหลีกเลี่ยง (Avoiding) ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี (n = 225)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 66)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเอาชนะ (Competition)	3.57	0.54	3.64	0.47	-.835	.404
2. ด้านความร่วมมือ (Collaboration)	3.60	0.50	3.75	0.60	-2.122*	.035
3. ด้านการประนีประนอม (Compromising)	3.54	0.51	3.74	0.70	-2.647*	.009
4. ด้านการหลีกเลี่ยง (Avoiding)	3.53	0.63	3.49	0.53	.555	.579
5. ด้านการยอมให้ (Accommodation)	3.68	0.55	3.64	0.42	.553	.581
โดยภาพรวม	3.58	0.49	3.65	0.51	-.963	.336

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความร่วมมือ (Collaboration) และด้านการประนีประนอม (Compromising) ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่า การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการยอมให้ (Accommodation) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาบริหารความขัดแย้งโดยการเสียสละตนเองเพื่อถนอมน้ำใจและรักษาสัมพันธภาพโดยไม่ต้องการให้กระทบต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ลดความต้องการของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร เลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาที่สร้างความพึงพอใจต่อบุคลากร ยอมตามความคิดเห็นของอีกฝ่ายหนึ่งในการรักษาผลประโยชน์ขององค์กรส่วนใหญ่ เพื่อลดความขัดแย้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำเพชร ชัยชมภู (2565) การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตสุตถันไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มสหวิทยาเขตสุตถันไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรงค์ สุวรรณแสง, อัจฉรา นิยมภา และวิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรตำแหน่งผู้บริหารมีความคิดเห็นในการบริหารความขัดแย้งเพื่อแก้ไขปัญหา ลดความรุนแรง คลี่คลายความขัดแย้ง และ สนองความต้องการบุคลากร เพื่อประโยชน์ขององค์กร ส่วนบุคลากรตำแหน่งครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในเรื่องของการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่อย่างเข้าใจ มีความเป็นธรรมและยุติธรรมในการให้รางวัล อีกทั้งการปฏิบัติงานอย่างมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน ซึ่งทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชาชนนท์ เทียมทะนง (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี จะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและมุมมองความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความขัดแย้งที่ลึกซึ้งแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานกว่า อาจจะมีมุมมองในการบริหารงานไม่มากเท่าที่ควร อีกทั้งขาดและความเชื่อมั่นจึงไม่อยากจะเกี่ยวข้องหรือกระทำการอันใดที่จะส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งอาจส่งกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา จึงพยายามแก้ปัญหาด้วยเหตุผล และพยายามรักษาน้ำใจคู่ขัดแย้งเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล หงษ์มาลา (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำเพชร ชัยชมภู (2565) การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตสุดธิ์ไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตสุดธิ์ไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีการบริหารความขัดแย้งด้านการเอาชนะ ด้านการร่วมมือ ด้านการประนีประนอม ด้านการหลีกเลี่ยงและด้านการยอมให้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีสภาพแวดล้อมและบริบทที่ไม่ต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน แต่มีลักษณะการทำงาน ความกระตือรือร้นในงาน การอยู่ร่วมกันในสังคม และการได้รับการพัฒนาตนเองในด้านการบริหารความขัดแย้งในสถานศึกษา อาจมีลักษณะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำเพชร ชัยชมภู (2565) การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตสุดธิ์ไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตสุดธิ์ไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มสหวิทยาเขตสุดธิ์ไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรจันต์ วงศ์ลังกา (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารความขัดแย้งภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน ที่มีเพศวุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความขัดแย้งที่ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่า การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการยอมให้ (Accommodation)

ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการยอมให้ (Accommodation) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเจรจาต่อรองกัน พยายามที่จะนึกถึงผลประโยชน์หรือความพอใจของผู้อื่น
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้วิธีการแก้ไขปัญหามากกว่าการตำหนิหรือทำให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกไม่ดี
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรยอมเสียสละในบางสิ่งบางอย่าง เพื่อให้เกิดปัญหาต่อการปฏิบัติงานน้อยที่สุด
- 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพยายามรักษาน้ำใจเพื่อร่วมงาน เพื่อรักษาสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกัน
- 1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรยอมเสียสละความต้องการของตนเอง และสนองความต้องการของผู้อื่นเสมอ
- 1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาควรยอมรับความคิดเห็นส่วนมากเสมอแม้ว่าท่านจะต้องเสียประโยชน์ไปบ้างก็ตาม
- 1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาควรปล่อยให้ผู้อื่นมีอิทธิพลเหนือตนเองและยอมทำตามที่ผู้อื่นต้องการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เชิงคุณภาพ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้ในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา จากนั้นนำปัจจัยที่ได้ไปพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลนันท์ ศรีจ้อย. (2560). การบริหารจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- จตุรงค์ สุวรรณแสง, อัจฉรา นิยามา และวิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์. (2564). การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา, 4(1), 1-19.
- จิรกันต์ วงศ์ลังกา. (2565). การบริหารความขัดแย้งภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน. (การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา).
- นัฐพล หงษ์มาลา. (2564). การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ).
- น้ำเพชร ชัยชมภู. (2565). การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชิงระยอง. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรภรณ์ กุลบุตร. (2564). การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- วิจิตร วรุตบางกูร. (2546). ศิลปศาสตร์น่ารู้สำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- วิชานนท์ เทียมทะนง. (2564). พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 32. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. หนองคาย: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2540). ความขัดแย้งการบริหารเพื่อสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ ลิฟเพรส.
- Blake, R., & Mouton, J. (1964). The Managerial Grid: The Key to Leadership Excellence. Houston, TX: Gulf Publishing Company.
- Filley, A. C. (1975). Interpersonal Conflict Resolution. Glenview, Illinois: Scott, Foresman.
- Howat, G., & London, M. (1980). Attributions of conflict management strategies in supervisor-subordinate dyads. Journal of Applied Psychology, 65(2), 172.
- Simon, H., & March, J. (2015). Administrative behavior and organizations. In Organizational Behavior 2 (pp. 41-59). New York: Routledge.
- Thomas, K. W. (2008). Thomas-kilmann conflict mode. Retrieved from <https://lig360.com/wp-content/uploads/2022/09/Conflict-Styles-Assessment.pdf>.

Applying the Good Governance of Educational Institution Administrators of Phen Group School 2 Under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1

Phinijnan Chollathep^{1*}

¹Pitchayabundit College, Thailand

*Corresponding author. E-mail: Pinitnun212@gmail.com

ABSTRACT

The present study aimed to investigate the application of good governance principles by administrators of educational institutions and to compare the application of these principles by administrators of educational institutions at Pen Group 2 Schools, which are under the purview of the Educational Service Area Office. Area 1 of Udon Thani Primary Education is categorized by position, work experience, and educational attainment. The study utilized a sample group consisting of 127 educators, comprising 112 teachers and 15 educational institution administrators, from Pen Group 2 schools within Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1, sample size as determined by the Morgan and Krejci tables. as well as stratified random sampling A 5-level rating scale questionnaire with a 0.98 confidence level served as the research tool. Standard deviations, averages, and percentages were among the statistics employed in data analysis. T-test, one-way analysis of variance (One-way ANOVA), and Scheffe's pairwise difference test will be carried out if differences in means are discovered. The results of the research found that 1) The use of good governance principles by school administrators at Pen 2 Schools under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1 was overall at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was the rule of law. And 2) educational institution administrators and teachers with positions, Work experience, and different educational levels. There are opinions on promoting and developing teachers in student-centered learning management in educational institutions under the Nong Khai Primary Educational Service Area Office, Area 2. Overall, they are not different.

Keywords: Good Governance Principles, Educational Institution Administrators, Udon Thani Province

การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

พินิจนันท์ ชลเทพ^{1*}

¹วิทยาลัยพินิจนันท์ ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: Pinitnun212@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) เปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 127 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน ครูผู้สอน 112 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลักนิติธรรม และ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารสถานศึกษา, จังหวัดอุดรธานี

© 2023 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

ในการนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน และจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ โดยบทบัญญัติมาตรา 9 (2) บัญญัติถึงหลักการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การกระจายอำนาจดังกล่าวทำให้สถานศึกษามีความ คล่องตัวมีอิสระในการบริหารจัดการ การมีอิสระในการจัดการศึกษาของตนเองดังกล่าวยังส่งผลคล้อย กับแนวคิดการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารตามแนวคิดนี้สถานศึกษามีอำนาจใน การตัดสินใจที่จะพัฒนานโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และมีการวางแผนพัฒนางาน โดยให้ บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา รวมทั้งตรวจสอบงานในการดำเนินงานที่มุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

นอกจากการบริหารและการจัดการศึกษาตามอำนาจหน้าที่เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนแล้ว รัฐได้มีการปฏิรูประบบราชการเพื่อบริการประชาชนให้มีความพึงพอใจในการบริการภาครัฐมากขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าวจึงตราพระ

ราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ขึ้น ให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการถือปฏิบัติ การบริหาร จัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้อง นำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556) ได้เสนอหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย 10 หลัก ดังนี้ หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หลักความเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หลักความเสมอภาค (Equity) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หลักการมีส่วนร่วม/การมุ่งเน้นฉันทามติ (Participation Consensus Oriented) และหลักคุณธรรมจริยธรรม (Morality/Ethics) ซึ่งหลักธรรมาภิบาลอาจบูรณาการ เข้ากับการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป ดังนั้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จึงกำหนดพันธกิจและยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการนำหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กลยุทธ์ที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา (ด้านประสิทธิภาพ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวและเอื้อต่อการบริหารและการจัดการศึกษา มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบท (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1, 2565)

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงได้สนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้าการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศและนำข้อมูลไปเป็นแนวทางพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพความสามารถในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เพื่อเกิดประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 193 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน ครูผู้สอน 112 คน จาก 16 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2565 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Mogan, 1970 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครูผู้สอน จำนวน 112 คน จาก 16 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรในแต่ละโรงเรียน และการสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากรายชื่อกลุ่มตัวอย่างให้ครบตามจำนวนที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - List) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ประกอบด้วย 10 หลัก ได้แก่ 1) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) 2) หลักฉันทามติ (Consensus Oriented) 3) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) 4) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) 5) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) 6) หลักความเสมอภาค (Equity) 7) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) 8) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) 9) หลักนิติธรรม (Rule of Law) และ 10) หลักความโปร่งใส (Transparency) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert's five rating scale)

3.2 กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อกำหนดขอบเขตคำถามเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

3.3 สร้างแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจน ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ โดยประเมินความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence) พบว่าทุกข้อเท่ากับ 1 แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.7 นำข้อมูลการทดลองใช้แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98

3.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมาย เวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน เสร็จแล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (อ้างอิงจากบุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง การใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง การใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง การใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง การใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับ น้อย

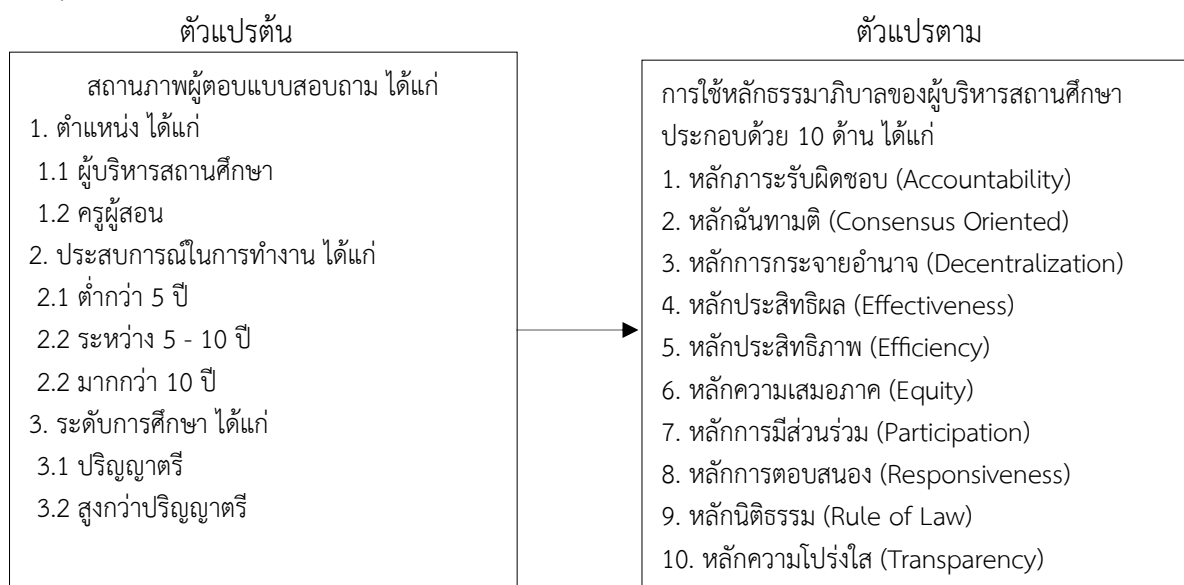
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง การใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

5.3 การเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

5.4 การเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2556) จำนวน 10 หลัก ประกอบด้วย 1) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) 2) หลักฉันทามติ (Consensus Oriented) 3) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) 4) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) 5) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) 6) หลักความเสมอภาค (Equity) 7) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) 8) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) 9) หลักนิติธรรม (Rule of Law) 10) หลักความโปร่งใส (Transparency) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นต่อใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักการรับผิดชอบ (Accountability)	4.45	0.56	มาก
2. หลักฉันทามติ (Consensus Oriented)	4.44	0.24	มาก
3. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)	4.43	0.54	มาก
4. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)	4.49	0.47	มาก
5. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)	4.49	0.51	มาก
6. หลักความเสมอภาค (Equity)	4.46	0.59	มาก
7. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)	4.44	0.54	มาก
8. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)	4.45	0.58	มาก
9. หลักนิติธรรม (Rule of Law)	4.52	0.57	มากที่สุด
10. หลักความโปร่งใส (Transparency)	4.46	0.58	มาก
รวม	4.47	0.48	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลักนิติธรรม (Rule of Law) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ หลักประสิทธิผล (Effectiveness) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) หลักความโปร่งใส (Transparency) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) หลักความเสมอภาค (Equity) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) หลักฉันทามติ (Consensus Oriented) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$) และหลักการมีส่วนร่วม (Participation) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

2. ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา (n = 15)		ครูผู้สอน (n = 112)		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. หลักการรับผิดชอบ (Accountability)	4.64	0.41	4.43	0.57	1.404	.604
2. หลักฉันทามติ (Consensus Oriented)	4.40	0.44	4.44	0.55	-.290	.426
3. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)	4.46	0.50	4.42	0.55	.208	.837
4. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)	4.49	0.46	4.49	0.52	-.004	.930
5. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)	4.49	0.49	4.50	0.51	-.013	.579
6. หลักความเสมอภาค (Equity)	4.51	0.41	4.46	0.61	.423*	.036
7. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)	4.55	0.36	4.43	0.55	1.145*	.021
8. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)	4.64	0.42	4.43	0.60	1.338	.164
9. หลักนิติธรรม (Rule of Law)	4.69	0.40	4.50	0.59	1.248	.208
10. หลักความโปร่งใส (Transparency)	4.59	0.46	4.44	0.59	.930	.530
โดยภาพรวม	4.54	0.37	4.46	0.50	.660	.393

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีเฉพาะหลักความเสมอภาค (Equity) และหลักการมีส่วนร่วม (Participation) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
1. หลักการรับผิดชอบ (Accountability)					
ระหว่างกลุ่ม	.119	2	.059	.190	.827
ภายในกลุ่ม	38.697	124	.312		
รวม	38.816	126			
2. หลักฉันทามติ (Consensus Oriented)					
ระหว่างกลุ่ม	5.364	2	2.682	10.807**	.000
ภายในกลุ่ม	30.774	124	.248		
รวม	36.139	126			
3. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)					
ระหว่างกลุ่ม	.893	2	.447	1.516	.224
ภายในกลุ่ม	36.519	124	.295		
รวม	37.412	126			

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน (ต่อ)

การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
4. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)					
ระหว่างกลุ่ม	1.132	2	.566	2.184	.117
ภายในกลุ่ม	32.125	124	.259		
รวม	33.256	126			
5. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)					
ระหว่างกลุ่ม	1.066	2	.533	2.103	.126
ภายในกลุ่ม	31.436	124	.254		
รวม	32.502	126			
6. หลักความเสมอภาค (Equity)					
ระหว่างกลุ่ม	4.411	2	2.205	6.956**	.001
ภายในกลุ่ม	39.310	124	.317		
รวม	43.721	126			
7. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)					
ระหว่างกลุ่ม	1.363	2	.682	2.435	.092
ภายในกลุ่ม	34.720	124	.280		
รวม	36.083	126			
8. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)					
ระหว่างกลุ่ม	.557	2	.278	.821	.442
ภายในกลุ่ม	42.020	124	.339		
รวม	42.577	126			
9. หลักนิติธรรม (Rule of Law)					
ระหว่างกลุ่ม	1.884	2	.942	2.995	.054
ภายในกลุ่ม	39.008	124	.315		
รวม	40.893	126			
10. หลักความโปร่งใส (Transparency)					
ระหว่างกลุ่ม	.846	2	.423	1.280	.282
ภายในกลุ่ม	40.986	124	.331		
รวม	41.832	126			
โดยภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	1.145	2	.572	2.527	.084
ภายในกลุ่ม	28.087	124	.227		
รวม	29.232	126			

หมายเหตุ: * $p \leq .01$

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า หลักฉันทามติ (Consensus Oriented) และหลักความเสมอภาค (Equity) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี n = 79		สูงกว่าปริญญาตรี n = 48		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักการรับผิดชอบ (Accountability)	4.46	0.54	4.45	0.58	.076	.779
2. หลักฉันทามติ (Consensus Oriented)	4.49	0.46	4.35	0.64	1.272*	.002
3. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)	4.41	0.54	4.46	0.55	-.444	.597
4. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)	4.48	0.50	4.51	0.53	-.380	.878
5. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)	4.51	0.48	4.47	0.55	.361	.633
6. หลักความเสมอภาค (Equity)	4.48	0.59	4.43	0.60	.417	.695
7. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)	4.45	0.55	4.43	0.52	.235	.386
8. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)	4.45	0.58	4.46	0.58	-.096	.790
9. หลักนิติธรรม (Rule of Law)	4.54	0.57	4.48	0.57	.583	.633
10. หลักความโปร่งใส (Transparency)	4.46	0.58	4.46	0.57	-.025	.724
โดยภาพรวม	4.47	0.47	4.46	0.51	.186	.768

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีเฉพาะหลักฉันทามติ (Consensus Oriented) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลักนิติธรรม (Rule of Law) ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดระเบียบปฏิบัติและขั้นตอนที่เกี่ยวกับผลกระทบของบุคลากรและถือปฏิบัติโดยเสมอภาค พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร และข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิ และการใช้สิทธิ ดำเนินการอย่างเปิดเผย โดยเปิดเผยขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการพิจารณาความผิด และเปิดเผยในสิ่งที่ต้องเปิดเผยต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาส ทองสุทธิ (2564) ได้

ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬาลักษณ์ เก่งกสิกิจ (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จัดตั้งคณะทำงานในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการตัดสินใจเลือกข้อเสนอที่ดีที่สุด หรือเหมาะสมที่สุด มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และจัดทำคำบรรยายลักษณะงาน ระบบการวัดและประเมินผลการดำเนินงาน จัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้งานเสร็จได้ทันเวลาและสถานการณ์ การจัดทำมีการถ่ายทอดและสื่อสารสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น การจัดประชุม การทำหนังสือเวียน การติดประกาศ การเปิดเผยผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น มีช่องทางการรับข้อร้องเรียนทั้งจากภายในและภายนอกอย่างครบถ้วน พร้อมกับกำหนดระเบียบปฏิบัติและขั้นตอนที่เกี่ยวกับผลกระทบของบุคลากรและถือปฏิบัติโดยเสมอภาค และมีระบบบริหารการเงินและพัสดุที่รัดกุม และสุจริต จึงส่งผลทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนธกานต์ สุดาเดช (2561) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำแหน่ง และเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีหรือธรรมาภิบาล เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนและเป็นส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ ให้ประเทศดำรงอยู่ได้ ทั้งนี้ยังเป็นการบรรเทาป้องกัน หรือแก้ไขภาวะวิกฤติและอันตรายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพราะสังคม จะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสและความมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สอดคล้อง กับความเป็นไทยรัฐธรรมนูญและการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน จึงส่งผลทำให้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรนาถ ภูริเวศตกำจร (2563) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี ต่างก็มีมุมมองหรือ

ทัศนคติที่ดีต่อผู้บริหารจึงทำให้เกิดความพึงพอใจในการบริหารสถานศึกษา จึงส่งผลทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรนาถ ภูริเศวตกำจร (2563) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลักนิติธรรม (Rule of Law) ทั้งนี้อาจเนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดระเบียบปฏิบัติและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของบุคลากรและถือปฏิบัติโดยเสมอภาค พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ และการใช้สิทธิ ดำเนินการอย่างเปิดเผย โดยเปิดเผยขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการพิจารณาความผิด และเปิดเผยในสิ่งที่ต้องเปิดเผยต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ควรมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 1.2 ควรมีการปรับปรุงกระบวนการและเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีขององค์กร
- 1.3 ผู้บริหารควรสื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องของแผนรวมขององค์การแก่ทุกคนที่รับผิดชอบ
- 1.4 ควรมีการวางแผนสำรองในกรณีเกิดปัญหาความขัดแย้ง
- 1.5 ควรมีการสร้าง ความพึงพอใจในการบริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 1.6 ควรมีการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากรและการกิจให้แก่ผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสมเป็นลายลักษณ์อักษร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เชิงคุณภาพ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้ในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเพ็ญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จากนั้นนำปัจจัยที่ได้ไปพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560). สืบค้นจาก [http://opec.go.th/ckfinder/userfiles/files/general/123\(2\).pdf](http://opec.go.th/ckfinder/userfiles/files/general/123(2).pdf).
- จิรนาถ ภูริเศวตกำจร. (2563). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 12(7), 20-29.
- จุฑาทาญจน์ เก่งกลกิจ. (2564). การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มนธกานต์ สุดเดช. (2561). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมหาวิทยาลัยมหาภูมิราชนิเวศน์วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 7(1), 1-11.
- วิภาส ทองสุทธิ. (2564). รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. (การศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. อุดรธานี: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2556). คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ: ฟรีเมียร์โปร.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

The Need for The Academic Administrations in Schools Under The Jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office Mahasarakham

Suttirak Prajongkul^{1*}

¹Pitchayabundit College, Thailand

*Corresponding author. E-mail: addymk4@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study the current condition. Desired condition of academic administration in educational institutions Under the Maha Sarakham Secondary Educational Service Area Office 2) To study the needs and necessity of academic administration of schools under the Maha Sarakham Secondary Educational Service Area Office. The sample group used in the study of the current condition and the desired condition included educational institution directors, academic supervisor and teacher, Maha Sarakham Secondary Educational Service Area Office Working in the academic year 2023, a total of 320 people, consisting of educational institution director. There were 35 academic supervisors and 250 teachers using a simple random sampling method by means of lottery drawing. The tools used in this research were questionnaires, statistics for data analysis included mean and standard deviation and analysis of the priority needs index using the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) method. The results of the research found that 1) Current condition of academic administration of schools under the Maha Sarakham Secondary Educational Service Area Office. Overall, it is at a high level. It is at a high level in every aspect. As for the desirable conditions of academic administration Overall, it is at the highest level. It is at the highest level in every aspect. 2) Necessary needs of the academic administration of schools under the Maha Sarakham Secondary Educational Service Area Office overall and in each aspect. It was found that the range of the Necessary Needs Index (PNI_{modified}) has a value between 0.291 - 0.355. Items that are urgent needs are in 3 areas: (1) learning process development, such as encouraging teachers to organize learning processes by organizing content and activities to be consistent with interests Learner's aptitude, (2) the development and use of technological media for education, such as the procurement of technological media for use in teaching and learning, and (3) the measurement and evaluation aspect, such as measurement and evaluation according to actual conditions, covering knowledge, skills, and characteristics.

Keywords: Modified Priority Needs Index, Academic Administration of Schools, Maha Sarakham Province

ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

สุทธิรักษ์ ประจกุล^{1*}

¹วิทยาลัยพณิชยการบึงฉลือ ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: addymk4@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่ พึงประสงค์ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2566 จำนวน 320 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 35 คน และครูผู้สอน จำนวน 250 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็นโดยวิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2) ความ ต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคามโดยรวม และรายด้าน พบว่า พิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.291 - 0.355 รายการที่เป็นความต้องการ จำเป็นเร่งด่วนมีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เช่น การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดย จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน (2) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา เช่น การจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ (3) ด้านการวัดและประเมินผล เช่น การวัดผล และประเมินผล ตามสภาพจริงครอบคลุมความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน, จังหวัดมหาสารคาม

© 2023 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานจัดเป็นระบบการศึกษาที่มีความสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคมและสร้างชาติ เป็นกลไกหลักใน การพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่าง รวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและ ยืนหยัดในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่างๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนา การศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก การศึกษาไทยนอกจากจะต้องตอบโจทย์ประเทศแล้วยังต้องตอบโจทย์การศึกษาของโลกด้วย สอดคล้อง กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 -2570) และทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2574) ที่ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพสร้างโอกาสและความเสมอ ภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปรับบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพ ระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ และสร้างระบบการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ ตอบโจทย์การ พัฒนาแห่งอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญเพราะถือว่าเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษาและถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษารวมถึงเป็นด้านที่มีการประเมินมาตรฐานจากสำนักงานประเมินมาตรฐานการศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ระบบบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้สถานศึกษาต้องบริหารการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงคิดเป็นทำเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือการมีส่วนร่วมประสานงานกันของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งบุคลากรในโรงเรียนผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งหากขาดความร่วมมือกันอาจทำให้การจัดการศึกษาประสบปัญหาได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เป็นหน่วยงานที่บริหารและจัดการศึกษาให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 35 โรงเรียน มีภารกิจเร่งด่วนในการพัฒนาด้านวิชาการทั้งด้านคุณภาพของสถานศึกษา และด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยด้านคุณภาพของสถานศึกษาในสังกัดต้องมีการดำเนินการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งด้านการบริหารงานวิชาการที่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพและประสิทธิภาพควบคู่กันไป กล่าวคือต้องส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งได้เกณฑ์มาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนดภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ยังประสบปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการเนื่องจากด้านปัจจัยต่างๆ ทำให้ต้องมีการปรับรูปแบบการสอน โดยงานวิชาการเป็นภาระกิจหลักในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ส่วนด้านบุคลากรทางการศึกษาควรมีการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถในการจัดประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรกำหนด โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามความต้องการของสถานศึกษาอย่างแท้จริง และใช้มาตรการจูงใจเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กระตือรือร้น ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัย ได้ทราบสภาพปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อปัจจัยในการพัฒนาผู้เรียน จึงสนใจศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เพื่อนำแนวทางการบริหารงานวิชาการไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเพิ่มศักยภาพ ของผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,917 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 35 หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 35 คน และครูผู้สอนจำนวน 250 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบเป็นแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำแนกตามตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบการตอบสนองคู่ (Dual – Response Format) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม ที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ (Wording) และหาค่าดัชนี สอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) IOC

3.3 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และรับข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งในการตรวจสอบนี้ใช้ วิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ อีกครั้ง และเมื่อทำการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.5 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น แบบสอบถาม สภาพปัจจุบันการบริหารงาน วิชาการ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น แบบสอบถาม สภาพที่พึงประสงค์การ บริหารงานวิชาการ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

3.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแบบสอบถามหลังทดลองใช้อีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำก่อนนำฉบับ สมบูรณ์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามกรอบแนวคิดการบริหารงานงาน วิชาการ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1 ขออนุญาตขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต ถึง ผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เพื่อเข้าเก็บข้อมูลโรงเรียนในสังกัด

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน ด้วยตนเอง กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบภายใน 2 สัปดาห์ แล้วจึงไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบและคัดแยกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับ ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลใน

4.4 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึง ประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังนี้

5.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารงานกิจการเรียนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

5.2.1 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.)

5.2.2 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมิน โดยวิธีการแปลผลตามเกณฑ์ ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆ ตามค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

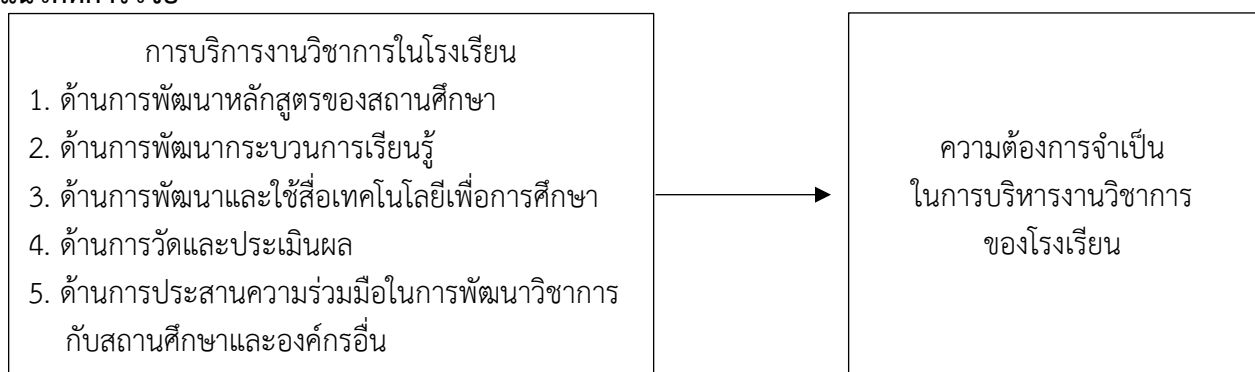
5.2.3 แปลผลข้อมูลและนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดในแต่ละด้าน

5.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ในการบริหารงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

5.3.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยการนำข้อมูลของผลการศึกษาศาภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยใช้วิธี Modified Priority Need Index (PNIM_{modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2562)

5.3.2 ในการประเมินใช้ค่าดัชนี (PNIM_{Modified}) ข้อที่มีค่า 0.3 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ที่ถือเป็นความต้องการจำเป็น ในกรณีที่ค่าดัชนีน้อยกว่า 0.3 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นให้ใช้ค่าดัชนีเรียงจากมากไปน้อย ดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องการได้รับการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อย และเหตุผลที่ผู้วิจัยคำนวณด้วยค่าดัชนี (PNIM_{Modified}) เพราะวิธีนี้จะควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่องกว้างมากเกินไป อีกทั้งให้ความหมายในเชิงเปรียบเทียบ เนื่องจากใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณ (สุวิมล ว่องวานิช, 2562) และเมื่อได้ผลลัพธ์แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังตามค่าดัชนีที่คำนวณ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาน้อยสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.59$) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\bar{X} = 3.57$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.53$) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.52$) และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$)

1.2 สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาน้อยสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.77$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.68$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.67$) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.67$) และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\bar{X} = 4.61$)

2. ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ลำดับความต้องการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม พบว่า พิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.291 - 0.355 ข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนมีจำนวน 3 รายการ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.355$) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($PNI_{modified} = 0.327$) และ ด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.326$)

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน คือ การพัฒนาหลักสูตรอาศัยความร่วมมือจากคณะครูผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกัน หลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่พร้อมต่อการเรียนรู้ในโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอทั้งด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ด้านชีวิตและอาชีพและ หลักสูตรส่งเสริมความรู้และการจัดการเรียนรู้ยุคการศึกษา 4.0 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษา การอ่าน การเขียน และคิดคำนวณ

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน คือ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ตามความเหมาะสมของรายวิชา และการส่งเสริมให้ ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน คือ การจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการศึกษา และการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน คือ การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงครอบคลุม ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ การดำเนินการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนรู้และการนำผลจากการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง

2.5 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน คือ การร่วมมือกับ องค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน วัด เข้ามาร่วมมือ ด้านวิชาการ ของสถานศึกษา การระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ มูลนิธิ สมาคม ชุมชน เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาของโรงเรียน และการขอรับงบประมาณกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำกิจกรรมวิชาการ หรือโครงการด้านวิชาการ

อภิปรายผล

สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ตามลำดับ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากกระบวนการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องให้นักเรียนมีทักษะด้านวิชาการทักษะชีวิตทักษะอาชีพและการทำงาน ผู้บริหารโรงเรียนให้การส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ได้มีการอบรมพัฒนาครูเพื่อให้มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายอยู่เป็นประจำส่งผลให้การพัฒนาระบบการเรียนรู้มีการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะของผู้เรียนทั้งการสื่อสารการคิดการแก้ปัญหาการใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยี ดังที่ Hughes (2003) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะต้องให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณสามารถทำงานเป็นทีมได้และมีภาวะผู้นำมีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตัวเอง เช่นเดียวกับ Grossman (2009) ที่ต้องการเน้นการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ การปรับปรุงวิธีการสอนของครูสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่วนในด้านการวัดประเมินผลที่พบว่ามีสภาพที่พึงประสงค์รองลงมาจากการพัฒนาระบบการเรียนรู้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ความสำคัญในการวัดประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อให้ค้นพบข้อบกพร่องของนักเรียนในการนำมาพัฒนาได้ตรงกับจุดโดยใช้เครื่องมือนวัตกรรมเทคโนโลยีการวัดประเมินผลหลายรูปแบบ เนื่องจากการวัดประเมินผลมีความสำคัญ ดังที่ Smith (2007) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้จากที่กล่าวมาสภาพการดำเนินงานยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเป็นเพราะภาระหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องปฏิบัติงานอื่นนอกจากการเรียนการสอนทั้งโครงการภายนอกที่เข้ามาให้ครูร่วมกิจกรรมทำให้เป็นการดึงครูออกจากห้องเรียนการจัดการเรียนรู้จึงไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรจึงมีสภาพที่พึงประสงค์ในความต้องการในด้านการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ วีระยุทธ ไตรยมูล (2560) ซึ่งได้วิจัยสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดคล้ายกับ นฤมล สารขัติ และ นันทวัน พูลกำลัง (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานนิเทศงานวิชาการ พบว่าสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในปีต่อมา นิภาพร พินิจมนตรี (2564) ได้วิจัยการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ก็พบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

รายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนมีจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ ด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการบริหารงาน ซึ่งมีองค์ประกอบของงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนได้แก่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การส่งเสริมและพัฒนาการทำสื่อที่หลากหลายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามความถนัดของผู้เรียนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูได้ผลิตสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรายวิชาเพื่อใช้เองและประสานความร่วมมือในการพัฒนาสื่อร่วมกับหน่วยงานอื่นเช่นมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการเอกชนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการสอน และการพัฒนาสื่อการสอนจึงเป็นเรื่องที่ควบคู่กัน นอกจากนี้การวัดประเมินผลอย่างมีความสำคัญที่ทำให้ทราบเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนสิ่งที่จะต้องพัฒนาหรือแก้ไขให้กับนักเรียน จึง

ส่งผลให้ความต้องการเร่งด่วนของการบริหารงานวิชาการคือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา และการวัดประเมินผลซึ่งทั้ง 3 เป็นปัจจัยหลักสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ดังที่ Olsen (2010) ซึ่งศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับ High School พบว่า การจัดสิ่งแวดล้อม การวางแผน การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล มีความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบ เช่นเดียวกับที่ วราภรณ์ ศรีจันทร์พาล (2565) ที่พบว่า รูปแบบการบริหารงาน ประกอบด้วยบริบทของการบริหารงานวิชาการ หลักการ วัตถุประสงค์ และปัจจัยสู่ความสำเร็จของรูปแบบ และ UNESCO (2002) จากผลการวิจัยที่พบว่าด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาการวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ที่พบว่ามีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดแต่โดยสภาพความเป็นจริงแล้วในด้านนี้ปัจจุบันนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากการเป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมสำหรับ ดังนั้นโรงเรียนควรมีการเข้าถึงสังคมและชุมชนให้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษา ดังที่ Misty (2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่พบว่า โรงเรียนที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโดยให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการช่วยส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นและสูงขึ้น ในด้านหลักสูตรโรงเรียนจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงสม่ำเสมอเนื่องจากสภาพปัจจุบันและรูปที่เปลี่ยนแปลงไปจะให้นักเรียนได้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผลงานวิจัยสอดคล้องกับ มั่นสนั่น เทียนชัยทัศน์ (2564) ที่วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการ ที่พบว่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในลำดับแรก คือ การวัดและประเมินผล รองลงมา คือ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับ หวานใจ เวียงยั้ง (2564) ซึ่งได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน ที่พบว่า การบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีค่าดัชนีของความต้องการจำเป็นโดยรวม เท่ากับ 0.336 ด้านที่ต้องการเร่งด่วนคือการกำหนดวิสัยทัศน์ของเครือข่าย ด้านการประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่าย และสอดคล้องกับ ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) ซึ่งได้ศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ที่พบว่าความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.318 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ตามลำดับ

รายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนมีจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ ด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการบริหารงาน ซึ่งมีองค์ประกอบของงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนได้แก่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การส่งเสริมและพัฒนาการทำสื่อที่หลากหลายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามความถนัดของผู้เรียนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูได้ผลิตสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรายวิชา เพื่อใช้เองและประสานความร่วมมือในการพัฒนาสื่อร่วมกับหน่วยงานอื่นเช่นมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการเอกชนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการสอน และการพัฒนาสื่อการสอนจึงเป็นเรื่องที่ควบคู่กัน นอกจากนี้การวัดประเมินผลอย่างมีความสำคัญที่ทำให้ทราบเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนสิ่งที่จะต้องพัฒนาหรือแก้ไขให้กับนักเรียน จึงส่งผลให้ความต้องการเร่งด่วนของการบริหารงานวิชาการคือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา และการวัดประเมินผลซึ่งทั้ง 3 เป็นปัจจัยหลักสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เมื่อพิจารณาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นเร่งด่วนคือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและ ด้านการวัดและประเมินผล ดังนั้นการพัฒนาระบบการเรียนรู้ เพื่อให้ ประสบความสำเร็จตามอุดมการณ์และเป้าหมายของโรงเรียนควรคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของ นักเรียนจะสามารถช่วยในการ ความสามารถของนักเรียนในทางพหุปัญญา จะทำให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุด

1.2 การพัฒนาหลักสูตร ควรมีการบูรณาการยกเว้น การพิจารณาหลักสูตรโดยครู ชุมชน และนักเรียน เนื้อหา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรบูรณาการเชื่อมโยงความรู้กับวิชาอื่นและการจัดกิจกรรมที่จะช่วยเสริมและปลูกฝังให้ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.3 การนำผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม ควรกำหนดกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการดำเนินงานวิชาการและจัดทำแผนงาน โครงการให้ สอดคล้องกับข้อเสนอแนวทางในครั้งนี้

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้การสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษามีการ ดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนต้องตระหนัก และให้ความสำคัญให้มากยิ่งขึ้น เพราะเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตาม ครูออกแบบการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับตัวชี้วัดมีความทันสมัยและสร้างสรรค์ เน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เลือกเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาและพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการในภารกิจอื่นๆ ของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในทางการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ธัญญารักษ์ สังข์เมือง. (2565). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต1. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- นฤมล สารชาติ. (2563). แนวทางการบริหารการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- นิภาพร พินิจมนตรี. (2564) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มนัสนันท์ เทียนชัยทัศน์. (2564). กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ตามแนวคิดสมรรถนะการ เสริมสร้างขีดความสามารถชุมชน. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- วรารักษ์ ศรีจันทร์พาล. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา พยาบาลในศตวรรษที่ 21 สถาบันพระบรมราชชนก. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- วีระยุทธ ไตรยมูล. (2560). สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนา ผู้บริหารเปลี่ยนแปลง เพื่อ รองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หวานใจ เวียงยัง. (2564). กลยุทธ์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- Grossman, P. (2009). Teaching Practice: A Cross-Professional Perspective. *Teachers College Record*, 111(9), 2055–2100.
- Hughes, T. (2003). The Evolution of Large Technological System. In W. Bijker (Ed.), *The Social Construction of Technological Systems: New Directions in the Sociology and History of Technology*. Cambridge, UK: Cambridge University.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Misty, M.K. (2007). Academic Optimism and Community Engagement in Urban Schools. *Journal of Educational Administration*, 49(5), 65-68.
- Olsen, J. L. (2010). A grounded theory of 21st century skills instructional design for high school students. New England: University of Hartford, Connecticut.
- Smith, P.A. (2007). Academic Optimism and Student Achievement in Urban Elementary Schools. *Journal of Educational Administration*, 45(5), 556–568.
- UNESCO. (2002). Principle Regional Office for Asia and the Pacific. *Education in Asia and Pacific*, 26(3), 66.

The Relationship Between Skills of Educational Institution Administrators in The 21st Century and Academic Administration of Educational Institutions and Vocational Institutions Affiliated with Phichayabundit Group

Siriporn Chinna^{1*}

¹Pitchayabundit College, Thailand

*Corresponding author. E-mail: film56199@gmail.com

ABSTRACT

The objective of this research is to: 1) Study the skills of educational institution administrators in the 21st century of vocational education institutions affiliated with Phichayabundit Group. 2) Study the academic administration of educational institutions and vocational institutions affiliated with Phichayabundit Group and 3) Study the relationship between the skills of educational institution administrators in the 21st century and the academic administration of educational institutions and vocational institutions affiliated with Phichayabundit Group. The subjects used in the research were administrators and teachers. 154 subjects were sampled using Krejci & Morgan's sample size comparison table and simple random sampling. The instrument used to collect data is a 5-level. The statistics used in data analysis include mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient. The results of the study found that: 1) The skills of educational institution administrators in the 21st century of vocational education institutions affiliated with Phichayabundit Group for overall and every aspect were at a high level. The aspect with the highest level was the skill of innovational creation, and the aspect with the lowest level was the skill of knowledge and responsibility. 2) The academic administration of educational institutions and vocational institutions affiliated with Phichayabundit Group was overall high in every aspect. The aspect with the highest level was teaching demonstration, and the lowest level was media and innovation in learning and teaching. 3) The skills of educational institution administrators in the 21st century and academic administration of educational institutions and vocational education institutions affiliated with Phichayabundit Group were in very high positive relation and had statistical significance at the 0.01 level. ($r=.968$).

Keywords: Skills of Educational Institution Administrators in The 21st Century, Academic Administration of Educational Institutions, Relation

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต

ศิริพร ชินนะ^{1*}

¹วิทยาลัยพิชญบัณฑิต ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: film56199@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต 2) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 154 คน โดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะการสร้างสรรค์ ผลิตรายการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะความรู้ ความรับผิดชอบ 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน 3) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นระดับสูงมากในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.968$)

คำสำคัญ: ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21, การบริหารงานวิชาการ, ความสัมพันธ์

© 2023 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

ปัจจุบันโลกในยุคศตวรรษที่ 21 มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมากและเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน กลายเป็นโจทย์สำคัญสำหรับในหลายๆ เรื่อง เนื่องจากทุกฝ่ายมองเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนมากขึ้นจากอดีตและความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการการศึกษาที่ดี เพราะการก้าวหน้าที่ช้าจะทำให้เราเสียโอกาสอีกมากมาย การจัดการศึกษาเป็นอีกประเด็นสำคัญซึ่งจะต้องก้าวทันความเปลี่ยนแปลงแล้วจะต้องเป็นกลไกสำคัญ เพื่อการขับเคลื่อนภาคส่วนอื่นๆ ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ความเปลี่ยนแปลง (มณฑาทิพย์ นามนุ, 2561)

เมื่อพิจารณาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความรู้ความสามารถ ความชำนาญของผู้บริหารในการทำตามบทบาทหน้าที่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ การคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ อีกทั้งยังมีการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ และสามารถใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลในการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้เหมาะสมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้การดำเนินการบริหารประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการที่จะผสมผสานเพื่อบริหารการศึกษาและในการบริหารการศึกษาผู้ที่มีอิทธิพลส่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา นโยบายต่างๆ ของการจัดการศึกษา จะเห็นว่าบทบาท ภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษามีมากมาย ดังนั้น ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องมีลักษณะมองกว้าง คิดไกล ใฝ่สูง มุ่งมั่นสู่

ความสำเร็จ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานให้มีคุณภาพสิ่งสำคัญที่สุดคือตัวผู้บริหารต้องมีคุณภาพผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองมีความเป็นผู้นำต้องนำความเปลี่ยนแปลงมีความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารได้เป็นอย่างดี (ธีระ แสงรัตน์, สมาน ประวันโต และศศิธรดา แพงไทย, 2566)

ส่วนงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้นงานวิชาการเป็นกิจกรรม การจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้งาน การเรียนการสอน งานสื่อการเรียน การสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และ งานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากงานวิชาการ (ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล, 2563)

อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีภารกิจสำคัญในการ “ยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา แบบองค์รวมโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน” จัดการศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศภายใต้ประเด็นนโยบายและการขับเคลื่อนภารกิจหลัก 2 ประการ ได้แก่ 1) จัดการศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอันประกอบด้วย การขับเคลื่อนศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM) ภายใต้โครงการศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพสูงตอบสนองโจทย์การพัฒนากำลังคนตามบริบทเชิงพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2566)

และสถาบันอาชีวศึกษาในเครือข่ายบัณฑิต 8 แห่ง เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะและการประยุกต์ใช้ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษามีภารกิจในการบริหารงานวิชาการโดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนตามแผนที่ได้วางไว้การปฏิบัติตามกระบวนการจะทำให้องค์กรหรือหน่วยงานมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาในเครือข่ายบัณฑิต เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือข่ายบัณฑิต
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือข่ายบัณฑิต
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือข่ายบัณฑิต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนของสถาบันอาชีวศึกษาในเครือข่ายบัณฑิต 8 แห่ง ประชากรจำนวน 256 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครูผู้สอน จำนวน 232 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของสถาบันอาชีวศึกษาในเครือข่ายบัณฑิต 8 แห่ง ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 154 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน ครูผู้สอน จำนวน 130 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการบริหารของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 12 คน ได้องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารที่นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านการบริหาร และการปรับตัว 2) ทักษะด้านการสื่อสาร และความร่วมมือ 3) ทักษะด้านความรู้ ความรับผิดชอบ 4) ทักษะการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยี และ 5) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ ผลิตรายการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการบริหารของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 11 คน ได้องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารที่นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย 5 ด้าน แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารพัฒนาหลักสูตร และนำไปใช้ 2) ด้านสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน 3) ด้านการนิเทศการสอน 4) ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอน และ 5) ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยการศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

3.2 สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objective Congruence) มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย์หนองบัวลำภู ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ .970

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

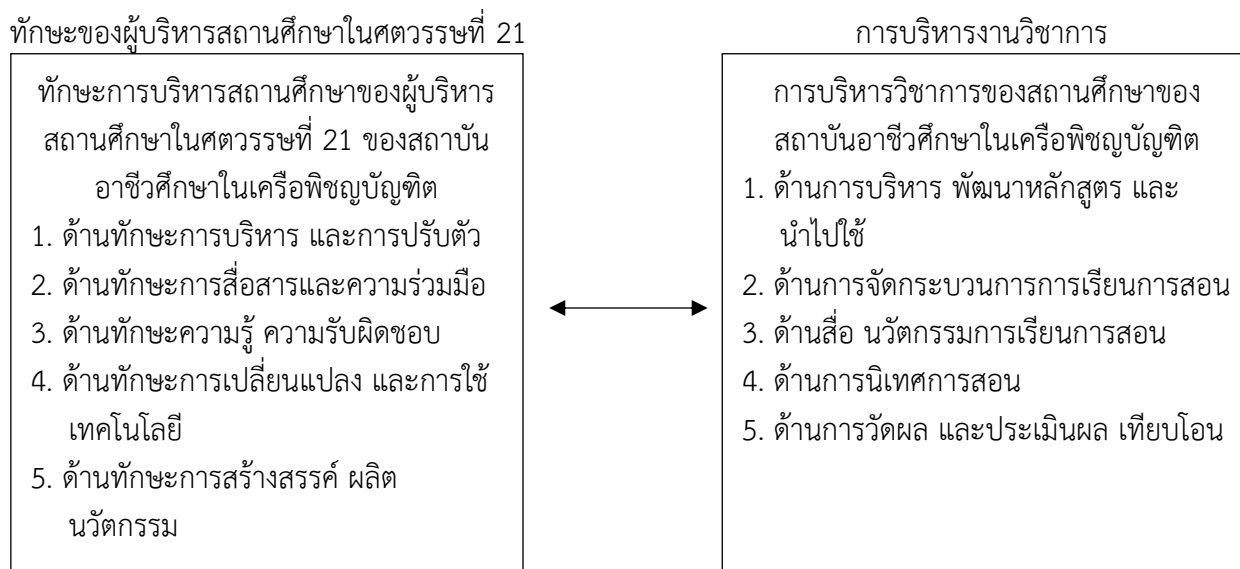
5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2556)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปร ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากการสังเคราะห์ แนวคิดของนักวิชาการ ได้องค์ประกอบของตัวแปร ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และตัวแปร การบริหารงานวิชาการในการวิจัยครั้งนี้ สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพินิจปัญญิต

ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพินิจปัญญิต ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 2 ของผู้บริหารสถานศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพินิจปัญญิต โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	การปฏิบัติของผู้บริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านทักษะการบริหาร และการปรับตัว	4.41	0.52	มาก
2	ด้านทักษะการสื่อสารและความร่วมมือ	4.33	0.48	มาก
3	ด้านทักษะความรู้ ความรับผิดชอบ	4.29	0.50	มาก
4	ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยี	4.37	0.55	มาก
5	ด้านทักษะการสร้างสรรค์ ผลิตนวัตกรรม	4.42	0.54	มาก
ภาพรวม		4.36	0.48	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพินิจปัญญิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะการสร้างสรรค์ ผลิตนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา คือ ด้านทักษะการบริหาร และการปรับตัว ($\bar{X} = 4.41$) ด้านทักษะ

การเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.37$) ด้านทักษะการสื่อสารและความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.33$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะความรู้ ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.29$)

2. การบริหารงานวิชาการของ สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต ดังตารางที่

2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	การปฏิบัติของผู้บริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการบริหาร พัฒนาหลักสูตร และนำไปใช้	4.38	0.52	มาก
2	ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน	4.41	0.56	มาก
3	ด้านการนิเทศการสอน	4.43	0.54	มาก
4	ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอน	4.33	0.50	มาก
5	ด้านสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน	4.31	0.50	มาก
ภาพรวม		4.37	0.49	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ย คือ ด้านการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.41$) ด้านการบริหาร พัฒนาหลักสูตร และนำไปใช้ ($\bar{X} = 4.38$) ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอน ($\bar{X} = 4.33$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.31$)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต เป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ดังตารางที่

3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต โดยรวมและรายข้อ

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา					
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{tot}
X ₁	.813**	.806**	.853**	.858**	.807**	.891**
X ₂	.780**	.854**	.880**	.981**	.958**	.957**
X ₃	.840**	.769**	.803**	.796**	.772**	.857**
X ₄	.925**	.784**	.834**	.762**	.699**	.863**
X ₅	.799**	.881**	.858**	.806**	.783**	.890**
X _{tot}	.906**	.890**	.919**	.910**	.870**	.968**

หมายเหตุ: ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต มีความสัมพันธ์เชิงเส้นระดับสูงมากในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .968$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ (X_2) ($r = .957$) รองลงมา คือ ทักษะด้านทักษะการบริหาร และการปรับตัว (X_1) ($r = .891$) และด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ทักษะด้านทักษะความรู้ ความรับผิดชอบ (X_3) ($r = .857$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต มีการดำเนินการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์นวัตกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความสามารถในการคิดนอกกรอบ มีความคิดที่สร้างสรรค์ คิดสิ่งแปลกใหม่ และคิดวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว โดยนำความรู้ประสบการณ์มาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงาน ผลิตภัณฑ์นวัตกรรม โดยหากระบวนการและวิธีการทำงานใหม่ๆ มาใช้แก้ปัญหาในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการสร้างทางเลือกใหม่ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ทศนีย์ โมलगาม พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ และ มิตรภาณี พุ่มกล่อม (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 315 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับ สุกรรยา อังคุระะชี (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 396 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดและสร้างสรรค์นวัตกรรม

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต พบว่า มีการดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบายและพันธกิจที่ส่งเสริมพัฒนาพัฒนาครู ให้มีคุณภาพโดยให้คำแนะนำช่วยเหลือครู และการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูผู้สอนให้มีการปรับปรุงพัฒนาตัวครูและนักศึกษา ตลอดจนกระบวนการและกิจกรรม การเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา สภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ หลักสูตร ตลอดจนร่วมมือกันในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิมขวัญ ประยูรเต็ม (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลนครสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลนครสงขลา จำนวน 175 คนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลนครสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับ ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ

วิจัยเป็นแบบสอบถามแบบ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา และสอดคล้องกับ จิราภรณ์ วาสเอื้อวงศ์ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จำนวน 329 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลนครสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต พบว่า ทักษะทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงเส้นทิศทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิตมาก เนื่องจากการจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องปรับให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ต้องมีการพัฒนาตนเองในด้านทักษะต่างๆ เพื่อให้สามารถบริหารงานด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อีระพงษ์ เจริญศิริ มิตรภาณี พุ่มกล่อม และ พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับ กาญจนา ภูมิมา (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโสตศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโสตศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับสุวรรณา พาเหาะ และ ศิริรัตน์ ทองมีศรี (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปผลการวิจัย

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต มีการดำเนินการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์กรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะความรู้ ความรับผิดชอบ

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต พบว่า มีการดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต มีความสัมพันธ์เชิงเส้นระดับสูงมากในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .968$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทุกด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ (X_2) ($r = .957$) รองลงมา คือ ทักษะด้านทักษะการบริหาร และการปรับตัว (X_1) ($r = .891$) และด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ทักษะด้านทักษะความรู้ ความรับผิดชอบ (X_3) ($r = .857$) ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

ที่ตั้งไว้ โดยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัย พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะความรู้ ความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการใช้ความรู้และสติปัญญาโดยนำคนอื่นโดยใช้ความรู้ ความสามารถ และสติปัญญา โดยใช้ทักษะการแก้ปัญหา ในการบริหารจัดการองค์กร มีความรับผิดชอบ เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกันและเป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผู้อื่นยอมรับ มีความรับผิดชอบสามารถชี้แนะและนำพาทิศทางการสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

1.2 จากการวิจัย การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมสนับสนุนในการจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การจัดการเรียน การสอน จัดงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความสำคัญกับการนำแหล่งเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ช่วยให้กระบวนการสอนของครูอาจารย์บรรลุผล โดยการผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน เพียงพอให้ครูอาจารย์ สามารถนำไปใช้และเลือกใช้ได้ตามความถนัดและเหมาะสมเกิดการเรียนรู้ที่ง่ายขึ้น อีกทั้งสื่อควรเน้นตั้งแต่เริ่มจัดทำ จัดหา จากท้องถิ่นจนถึงการพัฒนาต่อยอดให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาในเครือพิชญบัณฑิต ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงเส้นในระดับสูงทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านทักษะความรู้ ความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพัฒนาตนเองมีความสามารถในการใช้ความรู้และสติปัญญาโดยนำคนอื่นโดยใช้ความรู้ ความสามารถ และสติปัญญา โดยใช้ทักษะการแก้ปัญหา ในการบริหารจัดการองค์กร มีความรับผิดชอบ เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกันและเป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผู้อื่นยอมรับ มีความรับผิดชอบสามารถชี้แนะและนำพาทิศทางการสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะความรู้ ความรับผิดชอบในเชิงลึก เพื่อเป็นข้อมูลพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในบริบทอื่นๆ เพื่อตรวจสอบความเหมือนและความต่าง และสามารถพัฒนาในสิ่งที่บกพร่องต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ภูมิมา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโสตศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 5(3), 51-63.

จิราภรณ์ วาสเอื้อวงศ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา).

- เฉลิมขวัญ ประยูรเต็ม. (2564). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล สังกัด เทศบาลนครสงขลา. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
- ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.(ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ทัศนีย์ โมลางาม, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ และมิตาภาณี พุ่มกล่อม. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(1), 51-63.
- ธีระ แสงรัตน์สมาน, สมาน ประวันโต และศศิธรดา แพงไทย. (2566). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพวิทยาลัยสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*, 5(1), 145-158.
- ธีระพงษ์ เจริญศิริ, มิตาภาณี พุ่มกล่อม และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 6(1), 102-116.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2566). สารจากเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รายงานประจำปี 2565. สืบค้นจาก <https://bme.vec.go.th/Portals/30/DOWNLOAD/bme2/reportvec/65/reportvec65.pdf?ver=2566-08-29-131551-267>.
- ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ. (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- สุกรรยา อังคุระซี่. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
- สุวรรณา พาเหาะ และศิริรัตน์ ทองมีศรี. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 7(4), 1155-1170.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.